

«Sapnis bija taisīt leļļu mājas»

Uzziņai. Viens no Lauku attīstības programmas 2014–2020. gadam atbalstītajiem *LEADER* projektiem mūsu novadā ir SIA *B basic* projekts *Pamatlīdzekļu un aprīkojuma iegāde kartona un koka rotaļlietu ražošanai*. Tas iesniegts 18.05.2016., īstenots 04.11.2016., attiecināmās izmaksas 3834,00 €, publiskais finansējums 2683,79 €. Rīcība — *Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstības veicināšana*.

Īstenībā viss ir gaužām vienkārši — vai nu spējam īstenot paši sevi un esam laimīgi, vai arī ne. Jā, jā, protams, ir apstākļi, zvaigžņu stāvoklis un kas tik vēl ne. Bet kad tad tā nav bijis? Lai sasniegtu dzīvi, kas rit saskaņā pašam ar sevi, ļoti svarīgi ir nenobīties sapņot. Par to arī saruna ar Anci Freibergu, kas vienu savu bērnības sapni sāk piepildīt.

— **Lūdzu, pastāsti par savu biznesa ideju!**

— Doma dzima jau pirms gadiem četriem. Ventspils augsto tehnoloģiju parks izsludināja konkursu, un es piedalījos ar kartona leļļu mājas projektu. Domāju, ka tieši šajā jomā varētu attīstīt savu biznesu, ka tas varētu saistīties ar bērnu precēm. Veicās labi, ieguvu trešo vietu Kurzemē.

— **Kopš esmu kļuvis par dubultvectētiņu, labi zinu, ka viss bērniem domātais maksā diezgan dārgi.**

— Tā jau ir. Īstenībā mani pamudināja bērnības atmiņas — atcerējos, ko pati tad kāroju. Viena lieta bija leļļu māja. Tās arī manā bērnība bija ļoti dārgas, veikalos grūti dabūjamas, ja nu vienīgi Rīgā, *Bērnu pasaulē*. Iedomājos, ka varētu izgatavot lētāk, izmantojot dubulto gofrēto kartonu, kas ir izturīgs materiāls. Ideju labi novērtēja Ventspilī, bet man nebija naudas, lai to pārvērstu ražošanā. Tur vajadzēja vismaz vairākus tūkstošus, lai izlaistu pirmās mazās partijas.

— **Tā tad jaunam cilvēkam, kam ir savs *funktieris*, ko darīt, uzsākt nelielu ražošanu, ar labu ieceri un smukām acīm finansiālam atbalstam ir par maz?**

— Tolaik bija grūti, jo tas iekrita Eiropas Savienības atbalstu fondu darbības starplaikā — viens periods bija beidzies, otrs vēl nebija sācies. Tad ieraudzīju iespēju *LEADER* konkursā. Man jau par procentiem 70 bija gatavs projekts no Ventspils konkursa, to papildināju, padziļināju. Ļoti palīdzēja *Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas* koordinatore Gunta Abaja. Pēc tam Talsos Lauku atbalsta dienestā (LAD) manu projektu vēl smalkāk izvērtēja, un arī tur speciāliste Ilze Šīmane bija ļoti pretimnākoša, pat auklējās ar mani kā ar mazu bērnu.

— **Cik grūti ir uzrakstīt šādu projektu?**

— Tādu projektu rakstīju pirmoreiz, lai gan īstenībā — nekā pārlietu sarežģīta. Jābūt skaidrai idejai, ko ar savu projektu darīsi, kā tu to īstenoši, jāpāpēta tirgus, kādi var būt iespējamie konkurenti. Man jau šķiet — ja cilvēks prot lasīt, tad tur nekādām problēmām nevajadzētu būt. Internetā ir tik daudz materiāla. Sarežģītākā puse ir Ministru kabineta noteikumi, bet arī — viss jau ir pateikts. **Neuzrakstīt projektu, ja ir ideja un jā tā iespējams piepildīt savu sapni, — tas ir slinkums.** Un ir jau, kas palīdz, kas paskaidro.

— **Tu pieminēji tirgu un konkurentus. Cik lielā mērogā?**

— Tobrīd skatījies uz koka un kartona rotaļlietām Latvijā. Ļoti daudz šādi ražošanai nemaz nav pievērsušies. Kādam klājas pavisam labi, kādam arī ne visai. Kā konkurentus apskatīju kādus piecus, bet kopumā valstī jau ir vairāk. Dundagā un laikam jau visā novadā esmu vienīgā.

— **Ko tu projektā iegādājies? Kā bija ar finansiālo pusi?**

— Projektā nopirku frēzi, datoru maketēšanai, fotoaparātu mārketinga vajadzībām. Tieši tas ir dārgs prieks, man šajā ziņā noder iepriekšējā pieredze plakātu veidošanā. Kad projektu apstiprināja, noteiktā laikā visu nepieciešamo vajadzēja nopirkt, uzstādīt darba kārtībā, tad no LAD atbrauca pārbaudīt. Pēc mēneša man atskaitīja 70% no kopējās summa, bet sākumā viss jāiegulda pašam. Un 70% ir summa bez PVN, to var atgūt nākamajā gadā pēc gada pārskata iesniegšanas.

— **Tu sāki ar kartonu, bet tomēr izvēlējies koku...**

— Darbarīku dēļ. Frēze, ko biju izraudzījusies un ko projektā iegādājos, ir domāta tieši kokam. Pirmos darbus uztaisīju ar vienkāršāku galda zāģi. Pamazām sapratu, ka no kartona mājas apstākļos nespēšu uztaisīt pietiekami kvalitatīvu lietu.

— **Man liekas mazliet neparasti, ka meitene nodarbojas ar galdniecību.**

— Neesmu galdnieks. Man gan paveicies, ka dzīvesbiedrs ļauj strādāt ar instrumentiem. Kad tikko sāku, tad viņš vēl šad tad pienāca klāt, bet nu jau strādāju viena.

Man ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību *B basic*. Līdz savam katalogam vēl neesmu tikusi, jo pašlaik man no visām pusēm nāk individuāli pasūtījumi. Tas gan jāuztaisa, tā ir arī projekta prasība. Kad būs katalogs, tad arī to ielikšu *Feisbukā*.

Cilvēkiem pašiem ir idejas, un mana universālā frēze ļauj izgatavot rotaļlietas, svečturus, balvas, suvenīrus, cilvēki interesējas par kosmētikas iepakojumu. Tik daudz jomu! Sadarbojos ar cilvēku, kam ir lāzeriekārta, tā ļauj izstrādāt sīkākas detaļas.

— **Kur tu ņem materiālu?**

— Pārsvārā no Rīgas. Manam darbam vajag ļoti sausu, kvalitatīvu. Esmu jau ņēmusi tepat. It kā sauss, bet, kā ienesu istabā, kā pastāv, tā sāk vērpties, šķelties. Ar tādu neko nevaru izdarīt. Kokmateriālus iegādājos *Depo*, arī *Latvijas finierī*. Taisnība, gribētos vēl labākus. Jā, ir man osis, tas gan no Dundagas, nostāvējis šķūnī krietnu laiku, tiešām ir sauss. Es arī gribētu strādāt ar kvalitatīvu ozolu un osi. Pašlaik izmantoju finieri, priedi un egli.

— **Vai pie kāda meistara skoloties negrasies?**

— Tad laikam tā būtu ļoti liela specifika. Manā darbā galvenais ir maketēšana, kā izfrēzēto figūru pareizi savienot, salikt. Piemēram, nesen darināju suvenīrus novada Tūrisma informācijas centram. Pašvaldība pievērsusies koka tēmai, Sabiedrisko attiecību nodaļa man pasūtīja darbus, es izgatavoju arī piemiņas zīmes Latvijas simtgades ozolu stādīšanai 4. maijā. Tāpat Diždundagas grāmatas atvēršanai — figūras ar biezo pamatni un gravējumu. Šajā darbā nav tik daudz galdniecības, kā dizaina. Tiešām tik daudz atrodams internetā!

— **Kā klienti tevi atrod?**

— No mutes mutē. Savējie zina, pasaka cits citam. Ne tikai Dundagā, arī Talsos un Ventspilī dzīvo daudz paziņu. Pašlaik reklamēties nevaru tāpēc vien, ka netieku galā ar darbiem. Man pavecās ar cilvēku, no kura pirku frēzi. Tie, kas no viņa pērk frēzes, ir izveidojuši tādu kā iekšējo loku, cits citam padod ziņu, apmainās ar informāciju par iekārtām, un, ja kādām ir ļoti daudz pasūtījumu, tad piedāvā darīt arī citam. Piemēram, ja man būtu tukšāks posms, tad varu pieslēgties kādam no viņiem un iet palīgā.

— **Ja labi ies, vai nākotnē nevajadzēs vēl vienu darbinieku?**

— Tad būtu nepieciešamas telpas. Jā, tagad reizēm iznāk strādāt arī pa naktīm, pēc tam atkal ir mierīgāki posmi. Pašlaik gribu tikt galā ar individuālajiem pasūtītājiem, lai viss ievirzās mierīgā gultnē. Ilgāko laiku prasa maketa izstrāde. Uz gatavas maketa bāzes jau viegli strādāt.

Pasūtījumi ir dažādi. Esmu taisījusi un pārdevusi koka automašīnītes, nupat uztaisīju mašīnītes tipa krokodilu Tūrisma informācijas centram. Vēl smaržo pēc lineļļas. Vairāk gan gribu pievērsties leļļu mājām no finiera.

— **Tātad ar šo darbu maizi var nopelnīt?**

— Noteikti. Tikai jāstrādā!

Alnis Auziņš